

กรณีโรงไฟฟ้าแก่งคอย กับ ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

การรวมตัว	ชาวบ้านรวมตัวกันในนาม “ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย” โดยการรณรงค์ชูป้าย จัดเวทีชาวบ้าน จัดเสวนา เพื่อร่วมกันเรียกร้องและพิทักษ์สิทธิธรรมของชุมชน ตลอดจนเรียกร้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเครือข่ายสระบุรีรักบ้านเกิด
คู่กรณี	บริษัท กัลฟ์อิเล็กทริก จำกัด (มหาชน)
ปีที่เกิดเหตุการณ์	พ.ศ. 2547
ประเด็นเคลื่อนไหว	1. เรียกร้องสิทธิชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. เกรงจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติการ	1. รวมตัวคัดค้าน ใส่เสื้อสีเขียว เพื่อเป็นการรณรงค์ 2. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ลงพื้นที่อำเภอแก่งคอย เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแก่งคอย 2 ทั้งจากส่วนราชการ และส่วนของชาวบ้านที่คัดค้านโครงการ หลังจากได้รับร้องเรียนจากชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย (27 เมษายน พ.ศ. 2547) 3. คณะอนุกรรมการฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในกรมการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วุฒิสภา ได้เดินทางไปสำรวจความเห็นของประชาชนในพื้นที่ และเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น เรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะเกิดจากการสร้างโรงไฟฟ้า บรรยากาศชาวบ้านที่เข้าร่วมต่างก็มีการแบ่งแยกออกเป็นสองฝ่ายอย่างเห็นได้ชัด (16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548) 4. ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย ได้เข้าพบอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้ระงับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแก่งคอย 2 หลังจากนั้น 5 วัน ได้รับหนังสือตอบกลับว่า กรมโรงงานฯ ได้ขอความร่วมมือมายังผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีให้ระงับการก่อสร้างเป็นการชั่วคราวแล้ว แต่ขณะนี้ เวลาล่วงเลยมาเกือบ 2 เดือน ผู้ว่ายังไม่ได้อำนาจการดำเนินการแต่อย่างใด (24 มีนาคม พ.ศ. 2548) 5. หลังจากชาวบ้านชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จังหวัดสระบุรี เดินทางมายื่นหนังสือให้กรมชลประทาน ทบทวนการอนุมัติใช้ให้แก่ บริษัท กัลฟ์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด นายละเอียด สายน้ำเขียว รองอธิบดีกรมชลประทานได้ทำหนังสือชี้แจงว่า ทางโครงการชลประทานสระบุรี สำนักชลประทานที่ 10 ซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่มีอำนาจอนุมัตินั้น ยังไม่ได้อนุมัติการใช้น้ำให้แก่เจ้าของโครงการ กรมชลประทานจึงได้สั่งให้มีการชะลอการอนุมัติ และทบทวนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ให้รอบคอบ (30 มีนาคม พ.ศ. 2548) 6. นายสมศักดิ์ สุวีฑิกะ ผอ.สำนักโรงงานอุตสาหกรรมรายสาขา 1 ซึ่งได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับจังหวัดสระบุรี ได้ทำหนังสือแจ้งจังหวัดสระบุรี เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดูแลกรณีดังกล่าว (7 เมษายน พ.ศ. 2548) 7. ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ราว 200 คน ได้รวมตัวกันที่หน้าศาลากลางจังหวัดสระบุรี เพื่อขอพบ นายทวีป เทวิน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เพราะต้องการทราบว่า ผู้ว่าฯ มีอำนาจสั่ง

ระงับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแก่งคอย 2 ตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมให้ข้อมูลหรือไม่ (12 พฤษภาคม พ.ศ. 2548)

8. หลังจากการประชุมกันในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ก็มีหนังสือด่วน จากศาลากลางจังหวัดสระบุรี เลขที่ สบ0017/6398 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ลงนามโดยนายทวีป เทวิน เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง ต่อประเด็นเรื่อง อำนาจในการสั่งการเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ทางกรมโรงงานเห็นว่า ไม่สามารถสั่งการ ตามกฎหมายให้ระงับการก่อสร้างโรงงานได้ ควรขอความร่วมมือให้ชะลอการก่อสร้างโรงงานเป็นการ ชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการทำความเข้าใจกับผู้คัดค้าน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย (13 พฤษภาคม พ.ศ. 2548)

9. คณะทำงานของชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย ได้แก่ นายพีระศักดิ์ สุขสำราญ น.ส.สุนันท์ พรหมยรัตน์ นายสมคิด ดวงแก้ว และนายประสิทธิ์ ดวงแก้ว ถูกบริษัทดังกล่าว แจ้งจับกับสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ โดยเจตนา เนื่องจากชมรมฯ ได้ยื่นหนังสือ คัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าฯ แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบก็อ้างว่าไม่มีอำนาจหน้าที่ (2 มิถุนายน พ.ศ. 2548)

10. ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ร่วมกับชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แก่งคอย จังหวัดสระบุรี และกลุ่มศึกษาพลังงานทางเลือกเพื่ออนาคต จัดเสวนา "มรสุม มลพิษในแก่งคอย" เพื่อพูดคุยถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแก่งคอย 2 อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี (13 พฤษภาคม พ.ศ. 2549)

11. ในเวทีจัดประชุมไอทีพี หรือผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ ซึ่งจัดโดยกระทรวงพลังงาน มีกลุ่มตัวแทนชาวบ้านผู้ ได้รับผลกระทบจากโครงการโรงไฟฟ้าจากพื้นที่ต่างๆ เข้าไปยื่นหนังสือกับนายปิยะสวัสดิ์ อัมระนันท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เพื่อนำเสนอข้อเรียกร้องของผู้ได้รับผลกระทบจากโรงไฟฟ้า (15 ธันวาคม พ.ศ. 2549)

12. ตัวแทนชาวบ้านจากชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เข้ายื่นหนังสือให้ข้อมูลเพิ่มเติม แก่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) กรณีปัญหาโรงไฟฟ้าแก่งคอย 2 ของบริษัท กัลฟ์ พาวเวอร์เจเนอเรชั่น จำกัด พร้อมทั้งขอทราบความคืบหน้าการทำงานของ คตส. หลังจาก ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนครั้งแรกไปเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2549 (26 มกราคม พ.ศ. 2550)

ผลลัพธ์/สถานการณ์ปัจจุบัน

บริษัทสามารถสร้างโรงไฟฟ้าได้/มีการจัดตั้งคณะกรรมการของชุมชน

แหล่งอ้างอิง

thaingo.org/prachatai.com (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2550)

การจัดลำดับตามขั้นตอนของ four stage of social movements

